

Samen sterk

De rol van de
mantelzorger

uitgave juni 2024

Inhoud

Familie Tee-Rikkers:
"Zulke geduldige mensen" 4

Mantelzorger Ronald komt bijna
elke dag bij zijn oma Toos in
Fleuriade:
"Je hoeft niks meer, oma" 8

Samenzorg: Wat KUNT en
WILT u blijven doen? 12

De wisselende rollen
van de mantelzorger 15

Petra Albers,
Cliëntenvertrouwenspersoon
Wet zorg en dwang bij Archipel 19

Voorwoord

In dit magazine leest u weer mooie verhalen van mantelzorgers. Ervaringen, maar ook over de ontwikkelingen die we samen voor ogen hebben.

Mantelzorgers moeten meer betrokken gaan worden bij de ondersteuning, welzijn en zorg. Dat horen we overal. Echter, als familie was u al betrokken. We hoeven u niet te betrekken, u was er immers altijd al. Wellicht hebben we u misschien een beetje op een zijspoor hebben gezet toen uw familielid bij ons kwam wonen. We namen veel over, terwijl we weten dat u uw naaste het beste kent en weet wat bijdraagt aan hun kwaliteit van leven. En velen van u willen hier graag een bijdrage aan leveren, zoals blijkt uit de verhalen van Fleuriade en Berkenstaete.

Tijdens de eerste mantelzorgavonden, die ik heb bijgewoond, bleek al snel dat praten met elkaar veel oplevert. Wij weten niet dat u eigenlijk best wil helpen en u weet niet altijd dat wij hulp nodig hebben en wat u dan mag doen. Een wereld te winnen dus.

Als mantelzorger van mijn schoonmoeder van 94 jaar, ervaar ik dit ook. In haar kleinschalige woonvoorziening met 24-uurs zorg in de nabijheid, is de zorg er voor de specifieke zorgvraag. Maar voor het dagelijks leven, het wonen en een fijne dag, heb ik wel een verantwoordelijkheid. Ik doe boodschappen, haal medicijnen, ga mee naar het ziekenhuis en zorg voor fijne momenten, zoals onze wekelijkse wandeling. Ze gaat liever met mij dan met een vrijwilliger, omdat ze mij kent en het

"Samen zetten we de stappen om de zorg te realiseren"

gezellig vindt. Natuurlijk kost me dat mijn zaterdagmiddag, maar ik geniet ervan als zij een fijn moment heeft. En ik vind het belangrijk dat ik zo bijdraag aan haar kwaliteit van leven. Ik weet zeker dat velen van u hier hetzelfde over denken.

Samen zetten we de stappen om de zorg voor hen die dat nodig hebben, te realiseren. U bent daarbij belangrijk, en de kleine dingen die u doet maken al het verschil. Niet alleen voor uw naaste, maar zeker ook voor onze medewerkers.

Door samen te werken en samen te zorgen, ben ik ervan overtuigd dat de kwaliteit van leven omhoog gaat. Want alleen samen gaat dat lukken.

Veel leesplezier!

Katinka van Boxtel

Familie Tee-Rijkers: "Zulke geduldige mensen"

Mevrouw Tee-Rijkers is vastbesloten om de 100 jaar te halen in een Berkenhofje binnen Berkenstaete. Onder anderen zoon Louwerens en dochter Denise dragen daaraan hun steentje bij.

Hedy Tee-Rijkers werd ruim 97 jaar geleden geboren in Coevorden. Ze woonde met echtgenoot en gezin vooral in het buitenland. Na veertig jaar in Zuid-Afrika heeft ze nog steeds heimwee: "We hadden zo'n mooi huis daar. Toen de kinderen waren uitgevlogen, wilde ik daar niet blijven. En je geboorteland trekt toch."

Ze vertelt hoe ze naar Berkenstaete kwam: "Ik ben erg gelukkig in Nederland. Ik woonde de afgelopen jaren al in Son. Ik heb twee gebroken heupen, daar heb ik het moeilijk mee. Maar ik heb een erg lieve zoon en dochter die me helpen."

Goed bezig

Die zoon, Louwerens, komt net van zijn werk bij Philips in Best af: "Ik ga elke dag na het werk even bij moeder langs, dat is

goed te doen. Dat doe ik al jaren, sinds ik in Nederland woon en werk. Rond vijf uur gaat moeder eten, dan ga ik naar huis." Hij vertelt hoe het ruim een jaar geleden thuis niet meer goed ging met moeder: "Ze vergat veel, viel een paar keer, liep heupproblemen op en de traplift hielp ook niet meer genoeg. Ze kon niet meer naar boven, dat werd te gevaarlijk. Moeder kon al terecht in de gastenkamer in Berkenstaete als ik op vakantie ging. Nu is ze verhuisd naar Berkenstaete en woont daar permanent."

Louwerens zwaait vooral zijn jongere zus Denise alle lof toe: "Ze is de eerste contactpersoon en gaat ook een paar keer per week naar moeder. We hebben elke dag even contact over hoe het met moeder gaat. Onze broer is helaas overleden en onze oudere zus woont in Groot-Brittannië. Denise doet alle administratie en het meeste regelwerk. Ik ken het land en de taal niet goed genoeg daarvoor. Ze woont al sinds 1992 hier, kent de ins en outs en allerlei instanties, zij kan dat veel beter dan ik. Ze is goed bezig, verzet veel werk achter de schermen. Maar zoals het nu gaat, is het goed verdeeld." Het personeel krijgt van hem soortgelijke complimenten: "Zulke geduldige mensen. ▶

"Ik ga elke dag na het werk even bij moeder langs"

Hedy:
“De mensen hier
zijn vriendelijk en
hulpvaardig.
En ik geniet nog
van het leven.”

Dit is geen gemakkelijk werk. Contactverpleegkundige Brenda doet het uitstekend, haar collega's ook. Het is niet altijd perfect hier maar dat kun je ook niet verwachten.”

Denise is ervaren mantelzorger: “Totdat Louwerens naar Nederland verhuisde, was ik de enige van de familie hier. Ik was mantelzorger voor zowel pa, tot hij in 2008 overleed, als ma in Nederland, en dat was

zwaar. Ik ben heel dankbaar dat Louwerens meehelpt en voor de steun van mijn man Mario. Nu doe ik ook de was en strijk en de bewindvoering voor moeder, vanwege haar dementie.”

Heel gezellig

Ook in het weekend is Louwerens bij zijn moeder betrokken: “Op zaterdag kom ik in de middag, dan gaan we samen naar de

kerkdienst hier beneden. Samen op zondag naar de Genovevakerk in Breugel lukt sinds enkele maanden niet meer. Ik ga wel alleen en daarna nog even naar Berkenstaete. Soms wandelen we een stukje met de rolstoel, maar niet ver en lang; dat is fysiek te vermoeiend voor haar.”

Gelukkig heeft moeder Hedy genoeg aanspraak en afleiding, vertelt hij: “Ze krijgt regelmatig bezoek, onder meer van

de parochie, de Zuid-Afrikaanse club en de Seniorenraad.” Hedy knikt instemmend: “Ja hoor, heel gezellig. De mensen hier zijn vriendelijk en hulpvaardig. En ik geniet nog van het leven.” ■

Mantelzorger Ronald komt bijna elke dag bij zijn oma Toos in Fleuriade:

“Je hoeft niks meer, oma”

Al van kleins af aan heeft Ronald een hechte band met zijn oma Toos. En dat is altijd zo gebleven, ook nu ze in Fleuriade woont waar hij praktisch elke dag op bezoek gaat.

Oma Toos (95) is de jongste in een gezin met elf kinderen en komt oorspronkelijk uit Rijsoord: “Een dorpje tussen Rotterdam en Dordrecht, zo mooi!” Ze woont sinds haar tienerjaren in Eindhoven, weet Ronald: “Haar wortels liggen vooral in de Halvemaanstraat. We hebben daar zelfs met drie generaties binnen 200 meter van elkaar gewoond.” Sinds januari 2023 woont Toos bij Archipel: “Leuk wonen hier.”

Gemoedsrust

Kleinzoon Ronald vertelt hoe dat kwam: “Toen Toos 91 jaar was, is ze thuis in de badkamer gevallen en met haar hoofd op de tegelvloer beland. Sindsdien vergeet oma dingen. De afgelopen jaren woonde ze zo goed als fulltime bij mijn moeder en zij nam oma overal mee naartoe; boodschappen doen, fysiotherapie, huisarts en in het weekend naar de camping.

Vorig jaar kreeg mijn moeder buikpijn en ze overleed in twee weken. In die tijd heb ik bij hen in huis gebivakkeerd. Ons mam heeft nog meegekregen dat haar moeder bij Archipel terecht kon, die gemoedsrust had ze. Ze wilde zo graag tot het einde voor haar moeder zorgen maar dat was haar niet gegeven.”

Die taak neemt Ronald nu op zich: “Oma ging al jaren naar de dagbesteding bij Archipel, dus dit is bekend en vertrouwd. Gelukkig was hier plek. Toen ze net hier woonde, belandde ze nog in het ziekenhuis met een inwendige bloeding maar na bloedtransfusies kwam ze er weer bovenop. Na mijn werk ga ik meestal direct even op de koffie. Soms ga ik eerst zelf thuis eten, dan kan ik wat langer blijven. Ik probeer elke dag even langs te gaan. Op donderdag ga ik sporten, dan komt mijn broer.”

Ronald heeft sowieso een drukke agenda: “Ik werk fulltime en heb uiteraard ook mijn eigen leven. Daarnaast moest er afgelopen jaar nogal wat geregeld worden met de huizen en de stacaravan.”

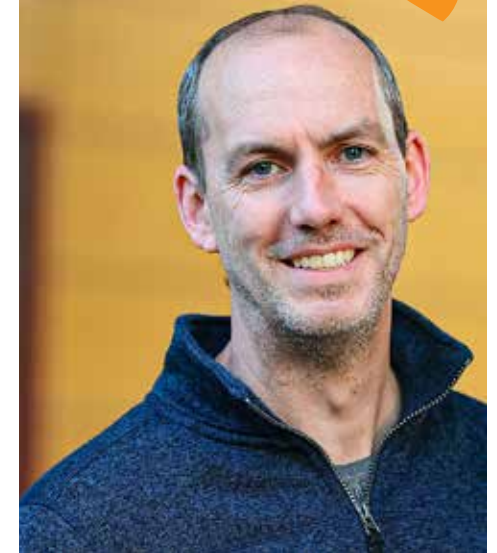
Toos: “Boodschappen doen vind ik altijd zo moeilijk.” Ronald: “Maar dat is nu goed geregeld, oma. Dit is een soort hotel waar ze elke dag lekker voor jou koken. We hoeven geen boodschappen meer te doen en de koffie wordt gezet.” Toos: “Ik zit altijd maar thuis. Dan doe ik wel wat maar niks nuttigs.”

Spierpijn

Oma en kleinzoon amuseren zich prima en hebben samen de grootste lol, vertelt Ronald: “We drinken bijna elke avond samen koffie. We maken de woordzoekertjes in de krant, Lego-bloemstukken en legpuzzels van zestig tot duizend stukjes. Bij goed weer gaan we geregeld een stukje wandelen en dat zie je nog aan haar rolstoel.” Oma: “Dat was wat. Het eerste stukje ging wel maar toen

werd het pad wat minder.” Ronald: “Het pad werd een modderboel en ik heb ongeveer anderhalve kilometer met oma in de rolstoel in z’n achteruit door de modder geploeterd. De rivier stond tot op een centimeter van het zandpad en wandelaars aan de overkant keken hun ogen uit. Ik had spierpijn, niet normaal!” Oma: “Maar het was hartstikke leuk!” Ronald: “Zelf lopen wordt lastiger voor haar maar in de rolstoel gaat prima en binnen gebruikt ze haar

“Ons mam wilde zo graag tot het einde voor haar moeder zorgen maar dat was haar niet gegeven.”

rollator. Ze zegt altijd als we aan de wandel zijn: 'Wil jij even zitten? Dan ga ik wel duwen.' Laten we dat maar niet doen."

Geen opgave

Ronald vindt mantelzorgen voor Toos absoluut geen opgave: "Mijn ouders zijn gescheiden toen ik jong was en ons oma is altijd veel bij ons geweest. Ze ging mee zwemmen, schaatsen kijken, wandelen en naar de camping. We gaan er nog regelmatig heen.

Sinds ze enkele jaren geleden niet meer zelf met de scootmobiel durfde te rijden, was er op de camping een golfkarretje. Daarmee kon ze toch buiten de deur komen en her en der bij bekenden koffiedrinken."

Ronald zou graag zien dat Toos en medebewoners vaker gedurende de dag worden afgeleid met een puzzel of kleine activiteit: "Toos heeft ook dagbestedingsactiviteiten. De bakkerij was niet haar ding, maar

natuurbeleving wel. Op dinsdag gaat ze naar het aangrenzende Gagelbosch, dan is ze er ook even uit. Het aanbod aan activiteiten wordt afgestemd op de aanwezige bewoners en kan dus worden aangepast. Helaas voor haar is het bloemschikken nog maar eens in de twee weken in plaats van wekelijks. Tot voor kort liet ze iedere vrijdag trots het gemaakte boeketje zien. Haar activiteit op maandag is ook ingewisseld voor een koffiemoment. Maar er is bijna elke dag wel iets te doen.

En natuurlijk krijgt ze zo goed als iedere dag bezoek." Toos: "Het is ook best moeilijk om iets te verzinnen wat ik leuk vind." Ronald: "Daar zorgen we wel voor. En ik kom ook praktisch elke dag om te zien of alles goed gaat, ook met haar. Helaas zijn er de laatste tijd minder stagiaires op de afdeling. Los van het feit dat ze het vak nog moeten leren, zag ik hen toch ook altijd als handjes die wat extra persoonlijke aandacht aan de bewoners konden geven." ■

Samenzorg:

Wat KUNT en WILT u blijven doen?

Thuis én bij Archipel zijn mantelzorgers sleutelfiguren voor cliënten. Hun betrokkenheid krijgt vorm dankzij dialoog, vertellen Karin Wiersema (programmaleider Cliënt in Regie) en klantondersteuner Miranda Wenekers.

Door met de mantelzorger in gesprek te gaan, zien en horen de Archipel-professionals wat hij of zij wil (blijven) doen, legt Miranda uit: “Al moeten ze daar nog wel aan wennen. De dynamiek en structuur op de afdelingen veranderen. Zo’n gesprek is ook niet eenmalig. We blijven continu in dialoog met de mantel-

zorger; hoe gaat het, is er iets veranderd, wat vindt u fijn?” Dat sluit ook aan bij de Archipel-visie, vindt Karin: “We gaan uit van de wensen en behoeften van de bewoner. Het is best bijzonder dat Archipel alles overneemt wanneer cliënten bij ons komen wonen, ►

De schijf van vijf:

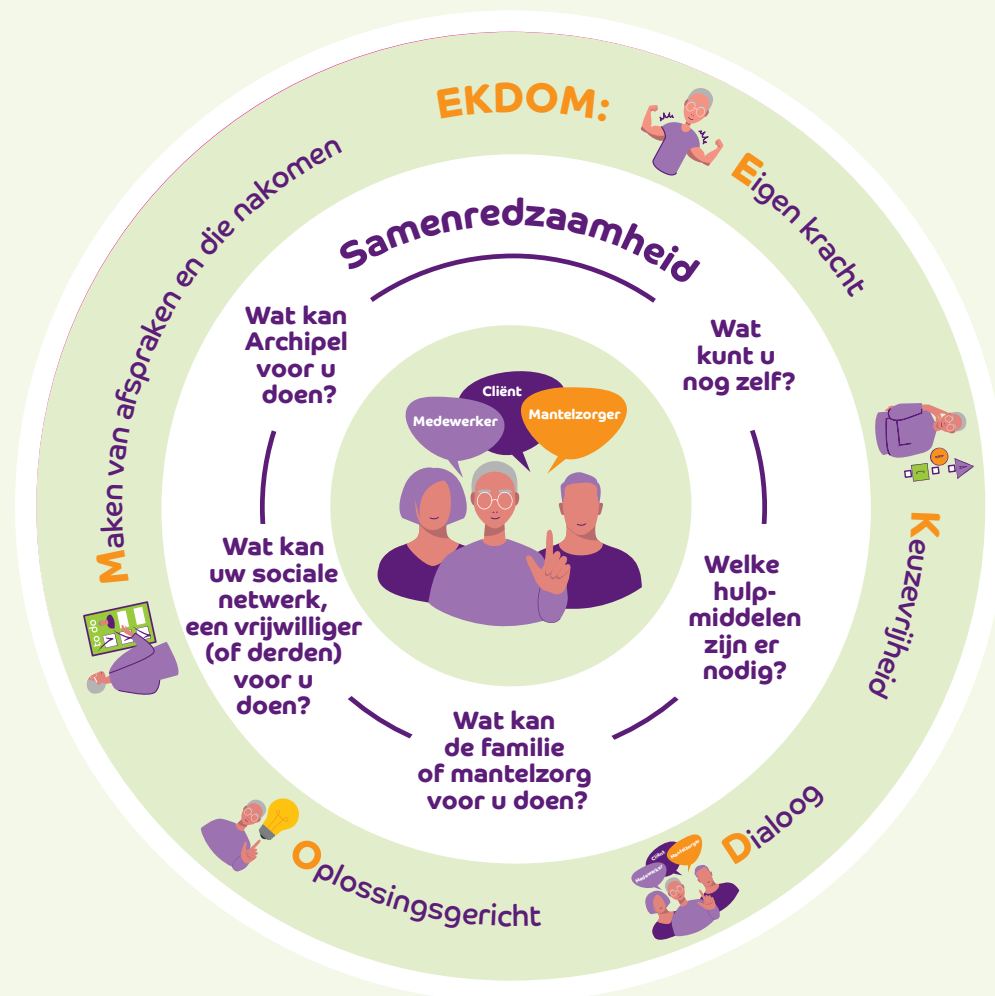
regiobreed hulpmiddel en kapstok voor samenredzaamheid

De zorg-schijf van vijf voor samenredzaamheid is alles wat nodig is voor dagelijkse en duurzame kwaliteit van leven, in gesprek met cliënten en hun naasten. De schijf wordt in de hele regio gebruikt, ook in de thuiszorg.

Centraal staat wat de cliënt zelf (nog) kan en wat voor hem/haar belangrijk is.

Daaromheen staat:

- welke hulpmiddelen zijn nodig;
- wat kan en wil de familie/mantelzorg;
- wat kan het sociale netwerk of het inlooppunt in de buurt;
- en tenslotte: wat kan de professional?

al komt dat uit onze grote zorgharten. Het sociale netwerk rondom een cliënt heeft toegevoegde waarde en een belangrijke rol. Mantelzorgers kunnen die voortzetten wanneer ze eraan toe zijn. Door samenwonen hebben bewoners nog steeds bekende gezichten om zich heen, naasten die er altijd al waren. Want vergeet niet dat het netwerk veel breder is dan de eerste contactpersoon bij wie we ook niet alles kunnen neerleggen.”

Miranda vult aan: “Dankzij de schijf van vijf kunnen mantelzorgers hun eigen regie pakken. Wat kunnen en willen zij graag blijven doen voor hun naaste? Daar voegen wij de juiste zorg aan toe.” Karin: “Daar gaat het gesprek met mantelzorgers ook over. De insteek is niet; we hebben handjes te kort, help ons. Vergeet niet dat veel mantelzorgers ook op leeftijd zijn; dan spelen mobiliteit en energie mee. De keuzes maken zij helemaal zelf. We willen geen taken ‘afpakken’ die mantelzorgers altijd met liefde en plezier zelf verrichtten, zoals bijvoorbeeld haren of nagels doen, lekker de voeten insmeren of samen een wandelingetje maken. De mantelzorger was er altijd al, en die

komt dus niet alleen maar op bezoek wanneer een cliënt bij ons komt wonen. Mantelzorgers kunnen komen wanneer zij willen en het hen uitkomt.”

Miranda: “Er wordt soms gevraagd naar onze bezoektijden; die hebben we niet! Natuurlijk willen mantelzorgers betrokken blijven in het leven en de kwaliteit van leven van hun naaste. Dat geldt al helemaal wanneer de mantelzorger ook de echtgenoot, echtgenote of partner is. ‘Waar genieten jullie samen van?’, vragen we dan. Er kan en mag heel veel bij ons. De verbinding is daarin belangrijker dan het mantelzorgen. Voorop staat de kind-ouderrelatie of de partnerrelatie. Iemand is allereerst zoon, dochter of echtgenoot, pas daarna mantelzorger. Welzijn is belangrijker dan alle regelzaken; die kunnen wij juist heel goed doen.”

Karin knikt: “Ons doel is dat wij als zorginstelling aanvullen met wat thuis niet meer ging of kon. Die zorg en ondersteuning geven we professioneel, terwijl de sociale netwerken van cliënten blijven doen wat ze graag willen en kunnen. Dát samenspel voegt waarde toe aan de kwaliteit van leven van onze bewoners.” ■

*“We blijven
continu in
dialogo met de
mantelzorger”*

De wisselende rollen van de mantelzorger

Als mantelzorger hebt u verschillende rollen, die ook nog eens metertijd veranderen. U hebt een persoonlijke relatie met uw echtgenoot, kind, familielid, vriend, al voordat - gaandeweg of plotseling - de ziekte of beperking toeslaat. Vaak begint de ondersteuning die u biedt met zaken als de financiën, gezelschap en begeleiding in het huishouden. Worden de gaten in het functioneren wat groter, dan wordt de mantelzorg die u wilt of moet bieden ook intensiever, al dan niet in combinatie met thuiszorg en dagbesteding.

Uw dierbare woont nog steeds thuis en dat kan omdat u in de dagelijkse praktijk veel zorgtaken op u neemt. Pas als thuis wonen met hulpverleners helemaal niet meer gaat of onveilig wordt, kan het verpleeghuis ter sprake komen; dan krijgt u te maken met de wachtlijst daarvoor. In al die verschillende fasen krijgt u te maken met de vele diverse aspecten van mantelzorgen, negatieve en positieve kanten. Het kan een dankbare taak zijn die mensen dicht bij elkaar brengt, maar ook zwaar en confronterend. Je ziet je dierbare veranderen, zelfstandigheid inleveren, afhankelijker worden. Hierdoor kunnen de onderlinge band, maar ook de verschillende rollen veranderen. Die verschuivingen in rollen én de intensiteit van de zorg kunnen emotionele impact hebben en een zware last zijn. En dan kunt u - hoe lastig toegeven dat ook is - zélf hulpvrager worden als u merkt dat u het emotioneel moeilijk hebt of overbelast raakt ... U bent en blijft de zeer belangrijke persoon

in het leven van een zieke dierbare. U bent degene die zijn of haar wensen en behoeften als geen ander kent, dus uw rol als mantelzorger blijft cruciaal. Dat kan alleen als u ook goed voor uzelf blijft zorgen en leert omgaan met de benodigde aanpassingen. Met o zo belangrijke zelfzorg verhoogt u uw eigen draagkracht. Wanneer uw naaste - eindelijk - naar het verpleeghuis kan, kan uw rol als mantelzorger weer veranderen. Die keuze is aan u; u bepaalt zelf uw rol als mantelzorger.

De zeer belangrijke persoon

Maar u bent en blijft de zeer belangrijke persoon in het leven van een zieke dierbare en u bent dus veel meer dan degene die ‘op bezoek komt’. Uw rol als mantelzorger blijft ook nu cruciaal. Wat deed u in de thuissituatie? En wat wilt u graag (blijven) doen voor uw naaste die bij ons woont? Misschien vinden jullie beiden het prettig om bepaalde gewoontes of activiteiten in stand te houden. ▶

U hoeft namelijk niet alles aan de medewerkers over te dragen. Dat kan en mag natuurlijk wel, zeker als u behoefte hebt om even op adem te komen. Dan kunt u activiteiten of ondersteuning op een later tijdstip weer oppakken. Ook in de zorg verandert uw aandeel. U krijgt te maken met het verplegende en behandelende team dat de primaire zorg doet. U stelt samen met uw naaste en de arts en de contactverzorgende het Zorgleefplan op. Het kan zo zijn dat u in het begin een beperkte(re) rol van begeleider en ondersteuner hebt, en deze zich ontwikkelt tot een rol waarbij u alle belangrijke beslissingen namens uw naaste neemt. Wellicht wilt u blijven helpen bij de verzorging of uw dierbare wekelijks begeleiden naar een activiteit. Misschien krijgt u interacties en discussies met het personeel als de zorg niet strookt met wat u gewend was of altijd deed. Blijf vooral goed communiceren met en ventileren bij naasten of het verplegende team.

De nieuwe situatie

Op een dag is het zo: u zorgt voor vertrouwde spullen in de nieuwe woonruimte en begeleidt uw familielid naar de nieuwe woonsituatie. Soms is er van tevoren al een intakegesprek op locatie geweest en zijn de praktische zaken doorgenomen, bijvoorbeeld over wat de code is om de deur te openen om op de gesloten afdeling te komen of hoe u een tag krijgt om zonder code naar binnen te kunnen. Het moment van afscheid wordt door familie vaak als heel moeilijk ervaren. Misschien is uw naaste verdrietig of zelfs boos. Maar ook zonder dat is het vertrek vaak een moeilijk moment. Vraag voor de verhuizing gerust de zorgtrajectbegeleider of contactverzorgende om advies en ondersteuning rond de verhuizing of het moment van vertrek.

De eerste periode

Zodra uw familielid is verhuisd, start een wensperiode van zes weken, zowel voor de

cliënt als de mantelzorgers. In die periode observeren het team van dagelijkse medewerkers, arts en psycholoog hoe het gaat, welke activiteiten uw familielid interesseren, met welke medebewoners aansluiting is. In deze periode hebt u een gesprek met de arts om informatie te ontvangen en afspraken over eventuele behandelingen te maken. Na afloop van deze periode vindt er een Multi Disciplinair Overleg van alle betrokkenen plaats. Ook wordt de eerste contactpersoon uitgenodigd voor dit overleg. Het Zorgleefplan wordt opgesteld. Dit plan wordt na een half jaar geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Het Multi Disciplinair Overleg vindt minimaal één keer per jaar plaats. Indien gewenst of nodig wordt dit vaker georganiseerd. Heeft u tussen de Multi Disciplinaire Overleggen door opmerkingen of wensen, dan kunt u deze altijd stellen aan uw contactverzorgende.

Contact houden

- Contactverzorgende

Elke bewoner en familie heeft vanaf het eerste moment een contactverzorgende. Die is voor u en uw naaste het eerste aanspreekpunt. De contactverzorgende coördineert alle activiteiten rondom het wonen, welzijn en de zorg, die zijn vastgelegd in het Zorgleefplan en informeert de andere medewerkers hierover. Bij de contactverzorgende kunt u in eerste instantie uw vragen neerleggen en uw wensen of behoeften bespreken. Of het nu gaat over de inrichting van de woonruimte, de verzorging van de cliënt of uw wens in gesprek te gaan met de arts. U kunt bij de contactverzorgende aangeven op welke wijze en hoe vaak u graag contact houdt met de medewerkers. Wanneer wilt u dat er met u contact wordt opgenomen? De afspraken worden vastgelegd in het Zorgleefplan zodat iedereen binnen het team daarvan op de hoogte is. Maak gerust

een afspraak met uw contactverzorgende wanneer u vermoedt wat meer tijd en rust voor een gesprek nodig te hebben.

- Behandelars

Hebt u vragen over de behandelingen van uw verhuisde familielid, dan kan de contactverzorgende voor u een afspraak regelen met bijvoorbeeld de fysiotherapeut of de specialist ouderengeneeskunde.

- Geestelijk verzorger

Aan elke locatie is een geestelijk verzorger verbonden. Behalve de cliënt zelf kunt ook u terecht bij hem of haar voor een luisterend oor en ondersteuning. U kunt via de contactverzorgende een eerste afspraak regelen.

- Elektronisch Cliënten Dossier

Alle informatie die van belang is voor het verzorgen en begeleiden van uw familielid staat in het Elektronisch Cliënten Dossier (ECD). Dit dossier kunt u via het Cliënten Portaal op de website zelf inzien.

Wie is wie?

Behalve de contactverzorgende komt u de volgende medewerkers in het dagelijkse zorgen en begeleiden van uw naaste tegen:

- Verzorgenden/verpleegkundigen - verantwoordelijk voor de dagelijkse persoonlijke verzorging van de bewoners.
- Woonondersteuners - werken op de huiskamer, zorgen voor sfeer en verzorgen het eten en drinken.
- Woonbegeleider - werkt hoofdzakelijk op de huiskamer en organiseert en coördineert daarnaast de huiskameractiviteiten en jaarlijks terugkerende festiviteiten die aansluiten bij de cliënten. Bij de woonbegeleider kunt u terecht met ideeën in die richting.
- Medewerkers dagbesteding -

“Kom gerust eens helpen”

organiseren en begeleiden specifieke activiteiten binnen of buiten de locatie.

- Dagbestedingscoach: met deze coach stelt u samen met uw naaste passende dagbesteding samen.
- Vrijwilligers - deze zijn actief in de huiskamer, bij activiteiten of geven extra aandacht aan individuele bewoners.

Cliëntenraad

Archipel heeft naast de centrale cliëntenraad, die breed meekijkt en -denkt over wetten en regels, gebouwen en opleidingen, ook op iedere locatie een eigen cliëntenraad. Deze lokale cliëntenraad bestaat uit cliënten en familieleden of vertegenwoordigers van de cliënt. Ze zitten regelmatig om tafel met de raad van bestuur en kijken steeds over de schouders mee als er beslissingen genomen worden die uiteindelijk ook u aangaan, zoals over eten, dagbesteding, veiligheid, hygiëne of geestelijke verzorging. U kunt hen benaderen via de infobalie/receptie van uw locatie.

Een nieuwe fase

- Hoe gaat het nu met u?

Hoe is het voor u om:

- de zorg uit handen te geven?
- u schuldig te voelen over de opname?
- verdriet te hebben over de veranderde (partner- of kind)relatie?
- toch te genieten van het leven terwijl uw naaste is opgenomen?
- naast al het zorgen een sociaal netwerk te behouden of op te bouwen?
- een nieuwe draai in het leven te vinden?

- Afscheid nemen

U zit in een fase van afscheid; afscheid van de oude situatie thuis en afscheid van uw naaste zoals die vroeger was. Immers, door bijvoorbeeld dementie verandert uw

familieid en verandert ook de relatie met hem of haar. Gevoelens van verdriet, machteloosheid, verzet en boosheid horen hierbij. Mogelijk vindt u het prettig om hierover te praten met een geestelijk verzorger of psycholoog. Zij zijn er voor de cliënt en ook voor u, als u daar behoefte aan hebt.

- Informatie over dementie

Regelmatig worden er informatiebijeenkomsten over dementie georganiseerd. Voortschrijdende dementie kan immers samengaan met gedragsveranderingen die moeilijk te begrijpen zijn. Ook het contact maken wordt mogelijk steeds moeilijker. Een psycholoog geeft de theoretische achtergrond van dementie en kan - eventueel samen met een dagbestedingscoach - handvaten geven hoe om te gaan met uw eigen familieid of zijn/haar medecliënten.

Wat kan en mag u doen voor uw naaste?

In aanloop naar de verhuizing bent u steeds meer gaan doen in de verzorging en ondersteuning van uw familieid. In de nieuwe situatie kunt u in afstemming met de medewerkers zelf bepalen wat u zelf wilt blijven doen, wat u samen met de medewerkers oppakt en wat u helemaal overdraagt aan hen. Wie weet wilt u na een tijdje ook eens actief zijn op de huiskamer van de woongroep waar uw familieid woont. Of wilt u ondersteunen bij een activiteit die wordt georganiseerd. Vanzelfsprekend doet u dit in afstemming met de medewerkers. Zij weten precies wat passend is voor de individuele cliënten en voor de sfeer en het reilen en zeilen in de huiskamer op dat moment. Dus kom gerust eens helpen rond het eten, samen koken, voorlezen, muziek maken of pannenkoeken bakken of iets anders. Van harte welkom! ■

Cliëntenvertrouwenspersoon Wet zorg en dwang bij Archipel

Graag wil ik mij aan u voorstellen. Mijn naam is Petra Albers. Ik ben externe cliëntenvertrouwenspersoon Wet zorg en dwang voor cliënten en hun wettelijk vertegenwoordigers bij Archipel.

Binnenkort zal er nog een tweede externe cliëntenvertrouwenspersoon starten bij Archipel. Wij kunnen onze werkzaamheden dan verdelen. Ik richt mij op de locaties Akkers, Berkenstaete, Kwadraat en Landrijt, mijn nieuwe collega op de overige locaties. De Wet zorg en dwang (Wzd) regelt dat cliënten en hun wettelijk vertegenwoordigers die te maken krijgen met onvrijwillige zorg recht hebben op ondersteuning van een cliëntenvertrouwenspersoon Wzd. Onvrijwillige zorg gaat vaak over zaken die iemand moet, maar niet wil. Of juist wil, maar niet mag.

Cliënten en hun wettelijk vertegenwoordigers kunnen een beroep doen op een cliëntenvertrouwenspersoon Wzd als er bij de cliënt sprake is van:

- Psychogeriatrische aandoening zoals vasculaire dementie of Alzheimer.
- Verstandelijke beperking.
- Niet-aangeboren hersenletsel (NAH).
- Het syndroom van Korsakov.
- De ziekte van Huntington.
- Gerontopsychiatrische problematiek.
- Autisme Spectrum Stoornis (ASS).

Wat doet de cliëntenvertrouwenspersoon Wzd?

- Luisteren naar uw vraag of gevoel van onvrede.

“Wij staan aan de kant van de cliënt”

- Informatie en uitleg geven over uw rechten.
- Helpen bij het organiseren van gesprekken tussen u en de zorgverlener.
- Samen met u gesprekken voorbereiden.
- U ondersteunen in het stellen van vragen en verduidelijken van zaken in gesprekken.
- U ondersteunen bij een klachtenprocedure.
- U zo nodig doorverwijzen naar andere functionarissen.

Goed om te weten:

- Ik sta aan uw kant. Ik kan u helpen om vanuit een gelijkwaardige positie met de zorgaanbieder te communiceren.
- Ik ben in dienst van Adviespunt Zorgbelang en daardoor onafhankelijk.
- Wat u mij vertelt is vertrouwelijk. Ik zal dan ook geen gegevens delen met andere partijen of contact opnemen met iemand zonder uw toestemming. Uitzondering hierop zijn zaken die volgens de wet niet mogen of wanneer u of mensen in uw omgeving gevaar lopen. Ik zal u dan eerst laten weten dat we de informatie zullen delen en waarom.

U kunt mij bellen, mailen of een Whatsapp bericht sturen.

Petra Albers: 06 - 42 19 66 95
palbers@zorgbelang-brabant.nl.

Archipel

Karel de Grotelaan 415
5654 NN Eindhoven

Archipel Servicepunt

T 040 215 8000
servicepunt@archipelzorggroep.nl
www.archipelzorggroep.nl